

vzdělávání s výučním listem (při přijímání do nástavbových oborů). Menší studijní předpoklady některých žáků byly patrné i při uskutečněných hospitacích v maturitních předmětech. Neúspěšní žáci dosahovali většinou průměrných až podprůměrných výsledků i v průběhu vzdělávání ve střední škole, často měli vysokou absenci. Dalšími příčinami neúspěchu byly nevyhovující materiální a personální zajištění v některých studijních oborech a podcenění požadavků maturitní zkoušky vedením škol, pedagogy i žáky samotnými. Výsledky maturitní zkoušky ovlivnila i skutečnost, že školy nepřipustily k maturitním zkouškám významný počet žáků (34 %). Oproti roku 2010 se jedná o více než dvojnásobný nárůst.

Školy výsledky žáků v jarním zkušebním období 2011 vyhodnotily a přijímaly řadu opatření pro zlepšení, jako jsou např. zavedení maturitních seminářů, doučování a konzultace, úprava učebních plánů (posílení hodinové dotace maturitních předmětů), zpřísnění požadavků na docházku, komerční zkušební testování žáků v maturitních předmětech. V některých případech ředitelé provedli změnu vyučujících a iniciovali mimořádné schůzky s rodiči.

3.4.4 Poznatky z analýzy výsledků inspekčního hodnocení středních škol vzhledem k výsledku maturitních zkoušek

Srovnávací analýza se zaměřila na skupinu škol s nejlepšími výsledky žáků u maturitních zkoušek (skupina TOP). Škola byla zařazená do této skupiny, pokud měli žáci excelentní výsledky ve všech třech vybraných předmětech (český jazyk, matematika a anglický jazyk). Ve druhé skupině byly zařazeny školy, ve kterých žáci dosáhli v těchto předmětech současně nejhorších výsledků (skupina NG).

Školy ve skupině TOP měly lépe zpracované školní vzdělávací programy (o 10 % nižší podíl nesouladu), výrazný rozdíl (15 %) byl v kvalitě zpracování charakteristiky ŠVP a učebních osnov. V rizikové skupině NG byl častější nesoulad v konkretizaci učebního plánu.

U skupiny škol NG bylo zjištěno více závažných nedostatků v organizaci výuky.

Školy TOP se výrazně zaměřují na zajištění personálních podmínek, na účinnou podporu rozvoje osobnosti žáků a na rozvoj partnerských vztahů.

V TOP skupině byl vyšší věkový průměr PP, průměrná praxe 18 let. V NG školách byl dvojnásobný počet začínajících PP (do 3 let praxe).

V průběhu výuky se skupina TOP výrazně orientuje na práci s textem, komplexní metody výuky a aktivity pro žáky nadané a žáky se SVP. Žáci TOP škol byli velmi aktivní v soutěžích. V odborných školách bylo ve skupině TOP ve srovnání se skupinou gymnázií výraznější zaměření na diferencované nároky, vyšší počet akcí mimo školu a vyšší podíl výskytu dovednostně-praktických metod.

V hodnocení školního klimatu v TOP skupinách byla vyšší spokojenost v indikátorech mezilidské vztahy a sounáležitost ke škole, menší spokojenost byla s úrovní materiálního vybavení a prostředím školy.

3.4.5 Závěrečné zkoušky

Národní ústav pro vzdělávání již od roku 2005 v rámci projektů připravuje novou koncepci závěrečné zkoušky. Pro každý obor středního vzdělání s výučním listem bude připraveno ve spolupráci se zaměstnavatelskou sférou jednotné zadání závěrečných zkoušek. Realizace jednotného zadání závěrečných zkoušek není povinná, přesto se k ní připojuje stále více středních škol poskytujících střední vzdělání s výučním listem. Při této formě závěrečné zkoušky si škola neurčuje sama, co bude obsahem zkoušky, ale přijímá jednotné zadání. To